

București, 28 octombrie 2019 – Având în vedere unele afirmații ale domnului judecător Bogdan Mateescu, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, din interviul acordat site-ului ziare.com, purtătorul de cuvânt al Inspecției Judiciare este împuternicit să dea publicității următoarele clarificări:

Orice observator avizat și diligent poate sesiza modalitățile inedite prin care domnul judecător Bogdan Mateescu, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, alege să își exprime punctele de vedere, în afara cadrului instituțional.

Poate și din această cauză, în spațiul public apar tot mai des referiri și confuzii cu privire la relația dintre CSM și Inspectia Judiciară, care, deși este o structură cu personalitate juridică în cadrul Consiliului, acționează potrivit principiului independenței operaționale.

Așa cum am arătat prin adresa transmisă Consiliului Superior al Magistraturii afirmațiile legate de o presupusă dezinformare sunt complet false. Niciodată Inspectia Judiciară nu a început cercetarea disciplinară față de un judecător care a apreciat că trebuie să sesizeze CJUE.

Dacă săptămâna trecută era de înțeles, nu de acceptat, atitudinea unor membrii CSM care, fără a verifica factual realitatea datelor apărute în spațiul public, s-au grăbit să acuze, acum, după explicațiile pe care le-am oferit, nu mai putem înțelege încrâncenarea domnului judecător Mateescu, care poate fi cu greu asimilată bunei - credințe.

Este regretabilă lansarea de către un membru al Consiliului Superior al Magistraturii a unor acuzații publice înainte să solicite punctul de vedere al instituției vizate ori fără să realizeze minime verificări.

Din nefericire, constituie deja o obișnuință ca domnul judecător Mateescu să lanseze mesaje denigratoare la adresa Inspecției Judiciare, mesaje care pot avea ca efect destructurarea instituției.

În legătură cu procentul de respingeri al acțiunilor disciplinare exercitate de Inspectia Judiciară, procent pe care domnul judecător îl avansează în diverse intervenții publice, pe lângă observația că acesta a scăzut, în declarațiile domniei sale, de la 60% în martie la 50% în octombrie,

precizăm că respingerea sau admiterea unei acțiuni disciplinare nu reprezintă un eșec sau o victorie a IJ și respingem vehement aceste abordări; nu ne putem bucura când se constată o încălcare a unei norme de conduită cum nu putem fi triști în momentul în care o astfel de acuzație nu se confirmă. Cu toate acestea, trebuie cunoscute cauzele care au condus la respingerea acțiunilor disciplinare motiv pentru care Inspekția Judiciară a realizat o analiză în acest sens, analiză care ne permite să prezentăm câteva concluzii. (anexă)

Transmitem pe această cale domnului judecător Mateescu că încercarea de decredibilizarea a unei întregi instituții pentru motive subiective este de neconceput într-un stat de drept și ne dorim ca acest demers al domniei sale să îl regăsim analizat în următorul Raport MCV.

Corpul inspectorilor judiciari este format din judecători și procurori de o înaltă ținută morală și profesională care își cunosc foarte bine rolul și atribuțiile și care, în aplicarea legii, nu se vor lăsa intimidați de încercări, mai mult sau mai puțin inspirate, de denigrare a activității pe care o desfășoară.

SERVICIUL SECRETARIAT ȘI RELAȚII PUBLICE

Extras din studiul privind cauzele respingerii acțiunilor disciplinare exercitate de Inspekția Judiciară în perioada 2016-2018

În elaborarea prezentului studiu au fost avute în vedere Hotărârile de respingere a acțiunilor disciplinare exercitate de Inspekția Judiciară pronunțate de Secțiile în materie disciplinară ale Consiliului Superior al Magistraturii și Hotărârile pronunțate de completurile de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în recursurile declarate de magistrații vizați în acțiunile disciplinare sau de Inspekția Judiciară.

Perioada de referință a studiului a fost 2016 – 2018. Astfel au fost avute în vedere acțiunile disciplinare exercitate de în anii 2016, 2017 și 2018, rămase definitive la data emiterii ordinului de realizare a prezentului studiu.

În elaborarea studiului au fost efectuate următoarele activități principale:

1. Identificarea acțiunilor disciplinare respinse și rămase definitive fie prin hotărâri ale completurilor de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, fie prin nerecurare.

2. Identificarea Hotărârilor de respingere pronunțate de Secțiile în materie disciplinară ale Consiliului Superior al Magistraturii și de Înalta Curte de Casație și Justiție.

3. Realizarea analizei acțiunilor disciplinare, respectiv hotărârilor dispuse de instanțele disciplinare.

Prezentul studiu reprezintă o analiză ex post facto a acțiunilor disciplinare respinse de instanțele în materie disciplinară având ca scop evidențierea acelor aspecte care pot contribui la eficientizarea activității Inspekției Judiciare în materie disciplinară, inclusiv prin unificarea practicii în acest domeniu.

Raportat la numărul de acțiuni disciplinare exercitate în perioada de referință situația statistică se prezintă astfel:

2016

51* acțiuni disciplinare exercitate, din care:

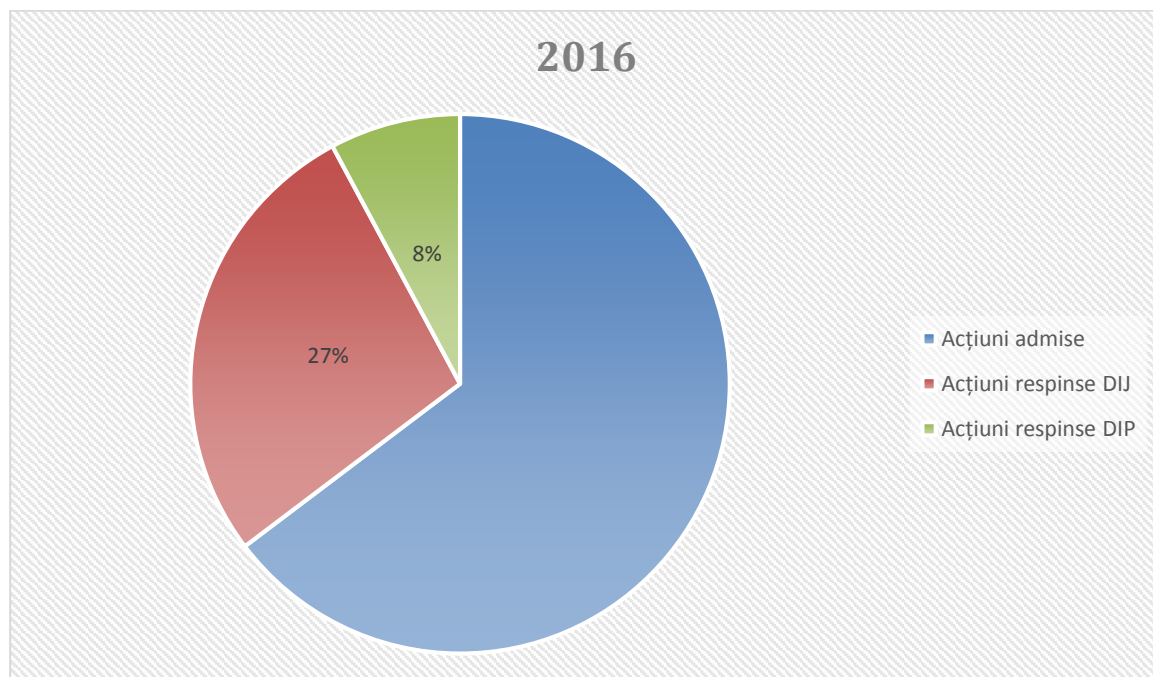
37 de Direcția de inspecție pentru judecători

14 de Direcția de inspecție pentru procurori.

Au fost respinse (definitiv) 18 acțiuni disciplinare (2 nule), din care:

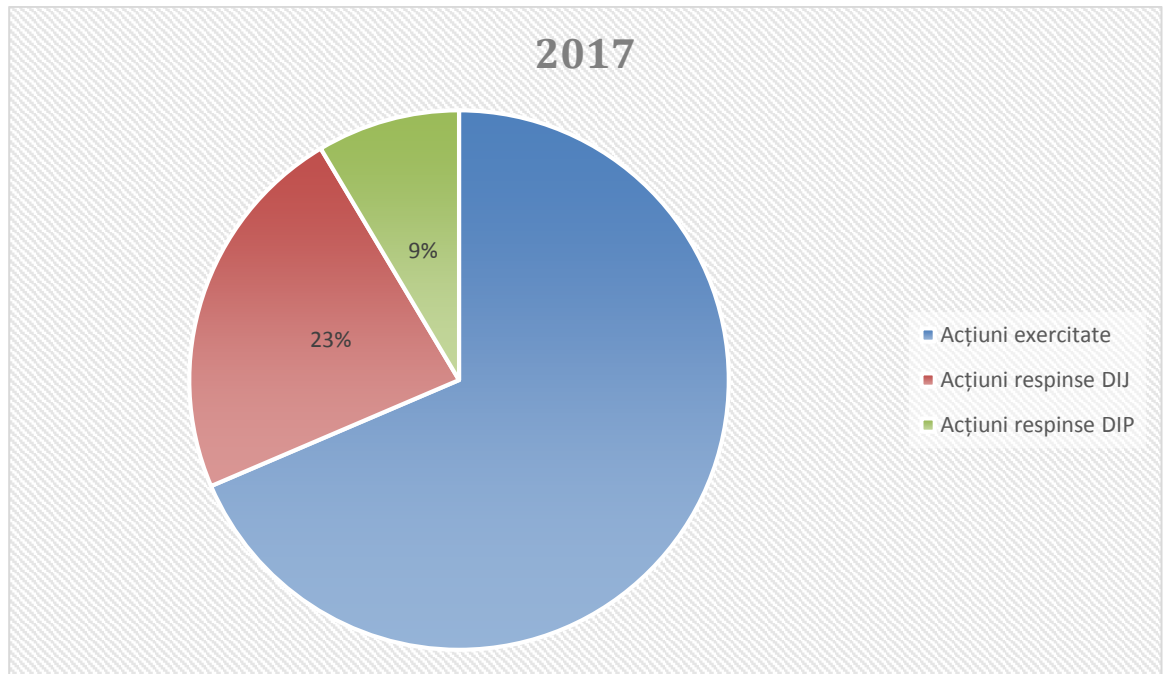
14 (2 nule) la Direcția de inspecție pentru judecători

4 la Direcția de inspecție pentru procurori.

2017

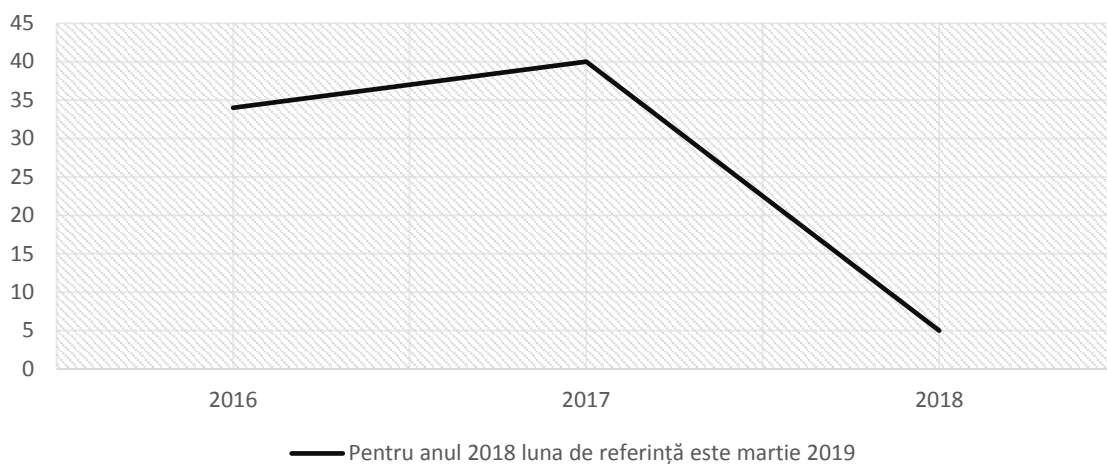
35 acțiuni disciplinare exercitate, din care:
27 de Direcția de inspecție pentru judecători
8 de Direcția de inspecție pentru procurori.
Au fost respinse (definitiv) 11 acțiuni disciplinare , din care:
8 la Direcția de inspecție pentru judecători
3 (1 nulă) la Direcția de inspecție pentru procurori.

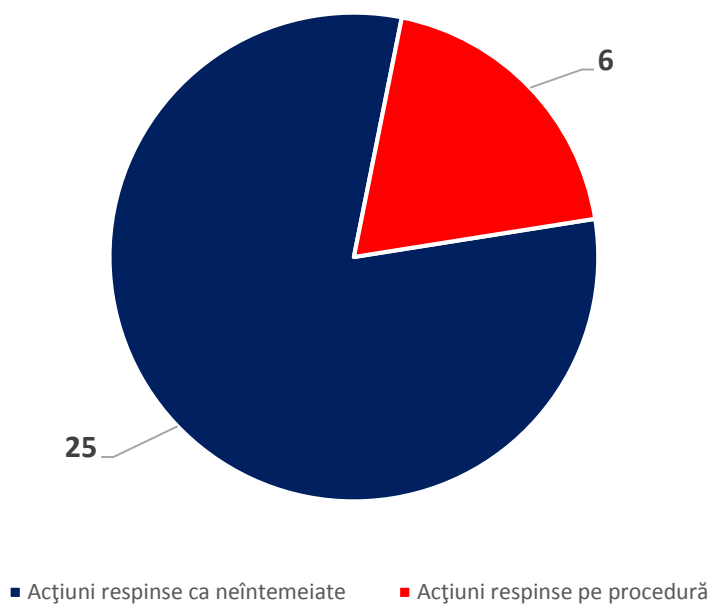
2018

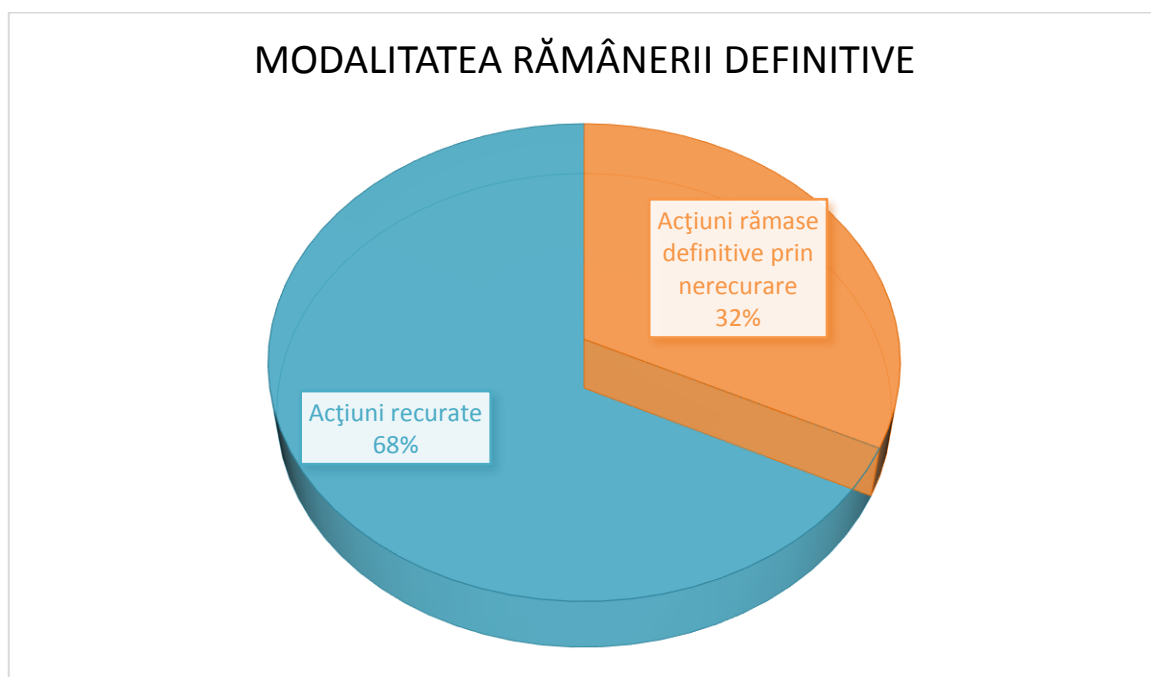
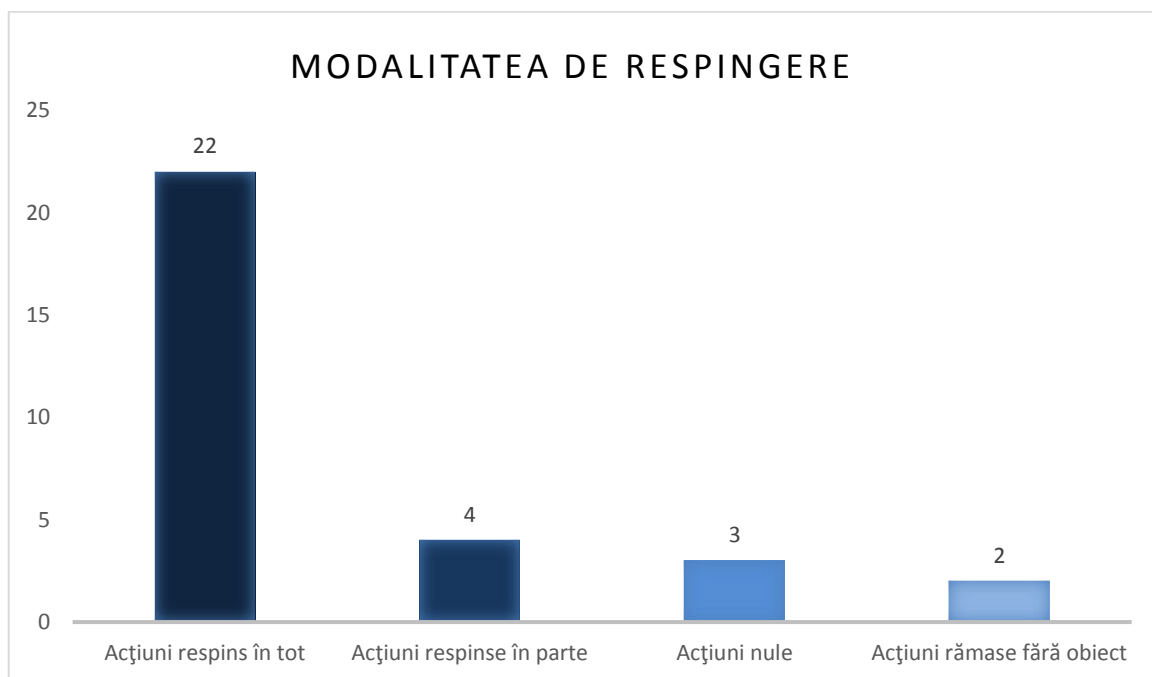
37 acțiuni disciplinare exercitate, din care:
21 de Direcția de inspecție pentru judecători
16 de Direcția de inspecție pentru procurori
Au fost respinse (definitiv) 2 acțiuni disciplinare la Direcția de inspecție pentru judecători.

Evoluția acțiunilor disciplinare respinse definitiv în perioada 2016 – 2018*

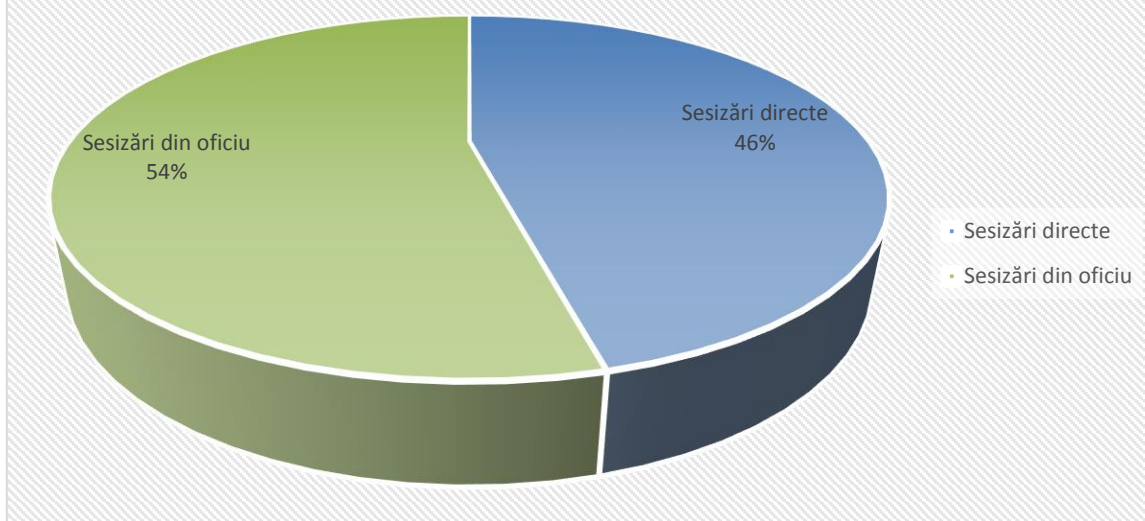

Statistică privind motivele respingerii acțiunilor

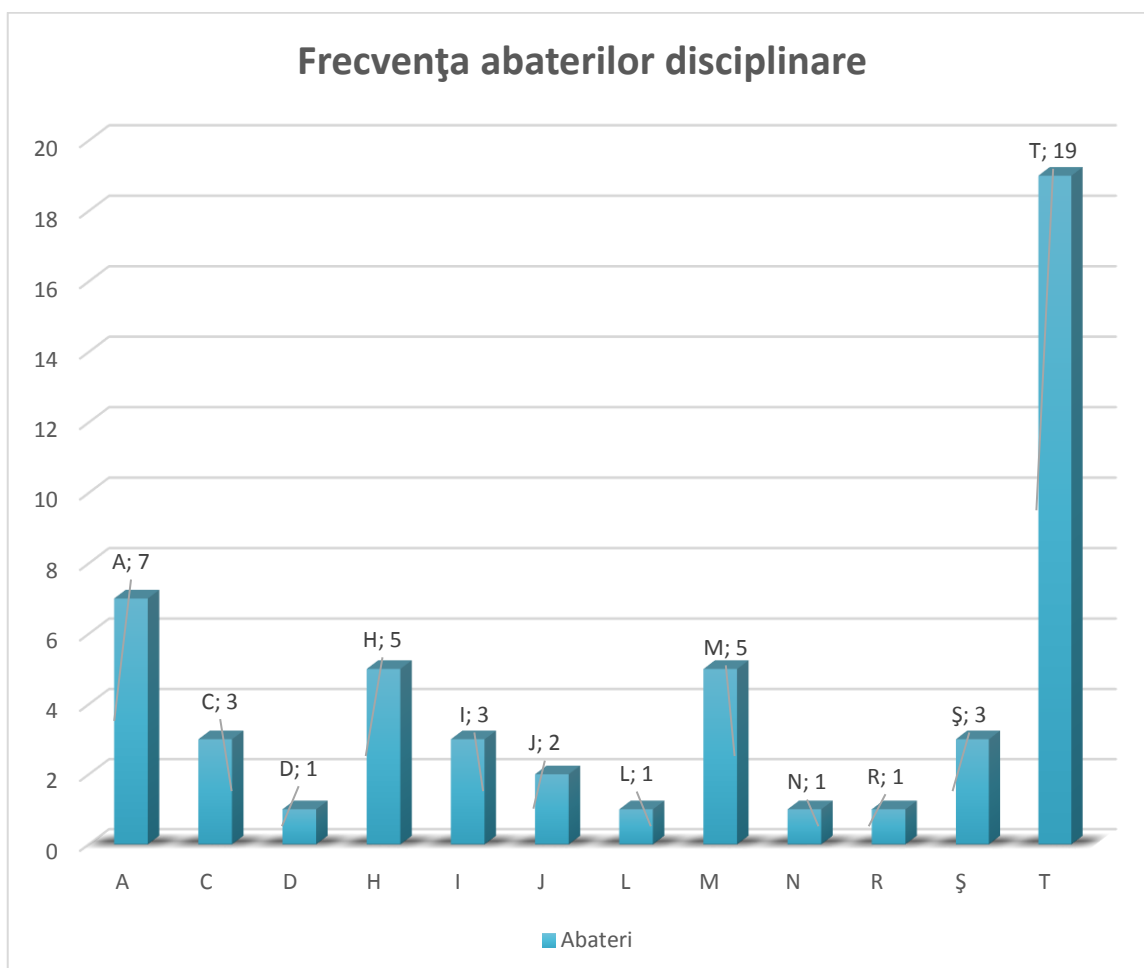

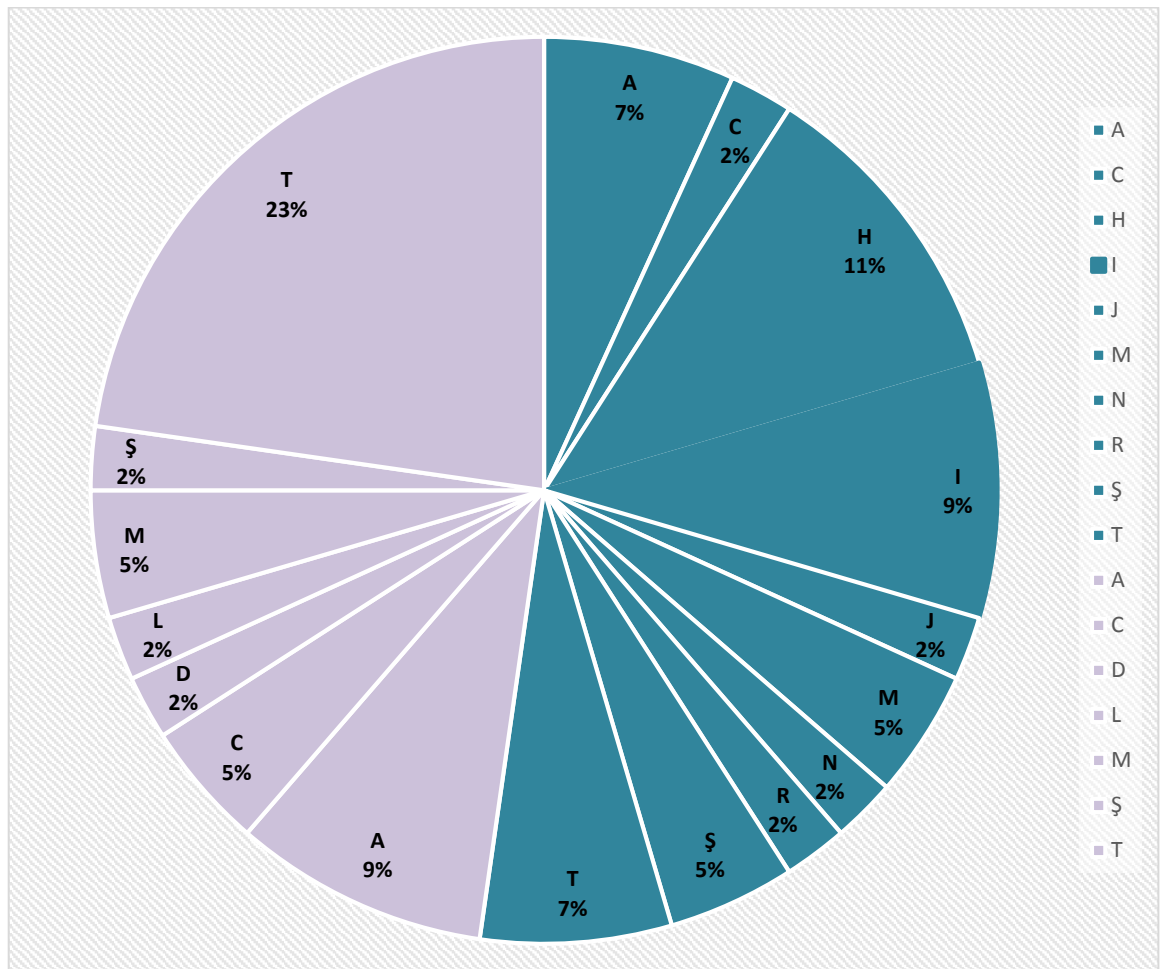
Acțiunile respinse din perspectiva modalității de sesizare

Frecvența abaterilor disciplinare

Frecvența abaterilor disciplinare din perspectiva modalității de respingere (unanimitate □ sau majoritate □)¹

¹ * art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

a) manifestările care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, săvârșite în exercitarea sau în afara exercitării atribuțiilor de serviciu;

c) atitudinile nedemne în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu față de colegi, celălalt personal al instanței sau al parchetului în care funcționează, inspectori judiciari, avocați, experți, martori, justițiabili ori reprezentanții altor instituții;

h) nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor ori întârzierea repetată în efectuarea lucrărilor, din motive imputabile;

i) nerespectarea îndatoririi de a se abține atunci când judecătorul sau procurorul știe că există una din cauzele prevăzute de lege pentru abținerea sa, precum și formularea de cereri repetate și nejustificate de abținere în aceeași cauză, care are ca efect tergiversarea judecății;

j) nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter, precum și a altor informații de aceeași natură de care a luat cunoștință în exercitarea funcției, cu excepția celor de interes public, în condițiile legii, dacă fapta nu constituie infracțiune;

m) nerespectarea în mod nejustificat a dispozițiilor ori deciziilor cu caracter administrativ dispuse în conformitate cu legea de conducătorul instanței sau al parchetului ori a altor obligații cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente;

n) folosirea funcției deținute pentru a obține un tratament favorabil din partea autorităților sau intervențiile pentru soluționarea unor cereri, pretinderea ori acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale membrilor familiei ori ale altor persoane, altfel decât în limita cadrului legal reglementat pentru toți cetățenii, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni;

r) neredactarea sau neseemnarea hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului, din motive imputabile, în termenele prevăzute de lege;

ș) nerespectarea deciziilor Curții Constituționale ori a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursurilor în interesul legii;

t) exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni. Sancțiunea disciplinară nu înlătură răspunderea penală.

CONCLUZII

Analiza cauzelor respingerii acțiunilor disciplinare exercitate de Inspecția Judiciară în perioada 2016-2018 a relevat :

1. Neîndeplinirea condițiilor referitoare la latura subiectivă a abaterilor disciplinare pentru care IJ a exercitat acțiunea disciplinară, respectiv :

- s-a realizat o greșită interpretare a probatoriului administrat cu privire la existența laturii subiective;

- vinovăția magistratului în săvârșirea faptei nu a atins gravitatea necesară pentru a se circumscrie unei abateri disciplinare;

- magistratul a comis faptele reținute fără discernământ, aspect reținut de către Secția pentru procurori în materie disciplinară pe baza raportului de expertiză depus pe parcursul cercetării judecătorești; având în vedere situația medicală a procurorului cercetat, la momentul finalizării cercetării disciplinare, așa cum rezulta din actele medicale depuse până la acel moment, inspectorii judiciari au reținut ca acesta a avut reprezentarea faptelor reținute;

- a fost reținută existența unei culpe scuzabile a magistratului, prin raportare la activitatea complexă desfășurată de acesta pe parcursul perioadei vizate de verificări, precum și că reglementarea regimului disciplinar al judecătorilor și procurorilor nu conține condițiile angajării răspunderii disciplinare, astfel încât cauzele exoneratoare de răspundere sunt cele prevăzute de dreptul comun;

- lipsa imputabilității faptei, prin raportare la volumul de muncă al magistratului, apreciat ca fiind considerabil.

2. Neîndeplinirea condițiilor referitoare la latura obiectivă a abaterilor disciplinare pentru care IJ a exercitat acțiunea disciplinară, respectiv :

- lipsa unui probatoriu suficient și concludent care să determine a se reține o încălcare a normelor disciplinare din partea magistratului;

- în vederea exercitării acțiunii disciplinare, inspectorul judiciar nu poate reține temeuri legale distincte, pentru una și aceeași faptă;

- în urma probatoriului administrat a rezultat că a fost singulară conduita care a stat la baza sesizării instanței de disciplină, fără a se indica data săvârșirii acesteia și alte mijloace de probă care demonstrează existența lor, astfel că acestea nu au putut fi dovedite dincolo de orice îndoială, așa cum impune standardul probei în materie disciplinară;

- analizarea temeiniciei dispozițiilor procedurale dispuse de instanță poate fi cenzurată doar pe calea controlului judiciar, urmare a

exercitării în condițiile legii a căilor legale de atac împotriva hotărârii pronunțate și nu în cadrul unei proceduri disciplinare;

- aprecierea asupra pertinentei și concludenței probatoriului ce trebuie administrat în cauză nu este expresia gravei neglijențe în exercitarea funcției prin nesocotirea normelor de drept material și procesual, ci reprezintă un element al raționamentului logico-juridic și al procesului de deliberare, astfel că nu poate forma obiectul unei verificări disciplinare; aceste aspecte, deși nu au fost sancționate ca abatere disciplinară distinctă, au fost avute în vedere la aprecierea generală asupra incidenței abaterii disciplinare vizând exercitarea funcției cu re-credință, în sensul constatării faptului că prin acțiunile magistratului de aplicare a unor dispoziții legale fără nicio legătură cu cauza și prin depășirea limitelor investirii instanței, precum și prin strângerea datelor și informațiilor cu privire la existența unor infracțiuni ori prin încercarea de identificare a persoanelor care le-ar fi comis, magistratul a efectuat activități specifice organelor de urmărire penală, fapt care a și atras sancționarea pentru abaterea disciplinară prevăzută de dispozițiile art. 99, lit. t) teza I din Legea nr. 303/2004;

- faptele care vizau încălcarea unor principii de drept referitoare la autoritatea de lucru judecat și la condițiile legale privind exercițiul dreptului la acțiune nu puteau fi examinate pe calea contenciosului disciplinar, ci numai în cadrul specific controlului jurisdicțional;

- analiza interpretării eronate a normelor procedurale de către procuror, iar nu ignorarea lor completă, pune în discuție raționamentul logico - juridic al magistratului, care nu poate forma obiectul unei verificări disciplinare;

3. Existența a patru situații în care s-a constatat nulitatea absolută a acțiunii disciplinare exercitate, în raport de faptul că :

- sesizările, transmise prin intermediul e-mailului de un jurnalist, nu au respectat condițiile legale extrinseci, de formă a acestora, în lipsa cărora întreaga procedură a verificării prealabile și a cercetării disciplinare este nelegală;

- a fost depășit termenul imperativ în care putea fi efectuată verificarea prealabilă, respectiv dispozițiile art. 45 alin. (3) și (4) din Legea nr.317/2004, în vigoare la acel moment;

- excluderea unui inspector judiciar, după momentul procedural al finalizării cercetării disciplinare, s-a realizat cu nerespectarea dispozițiilor Regulamentului privind normele pentru efectuarea

lucrărilor de inspecție de către Inspekția Judiciară, iar rezoluția de exercitare a acțiunii disciplinare este nelegală întrucât a fost întocmită de un singur membru al echipei de control, în condițiile în care cel de-al doilea membru a fost înlăturat fără temei legal, după ce participase efectiv la toate etapele cercetării;

- IJ și-a întemeiat acțiunea disciplinară fără a fi sesizată și fără a se sesiza din oficiu în privința aspectelor verificate și constatate, bazându-se exclusiv pe situația de fapt relatată în cuprinsul dosarului de reclamant.

4. Existența a trei situații în care acțiunea disciplinară a fost respinsă ca rămas fără obiect, avându-se în vedere pensionarea/demisia din magistratură a magistratului vizat de sesizare.